

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2023

УДК 657

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 2. м. Полтава, 30 – 31 березня 2023 р. Полтава, 2023. 865 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

МАЛИШКІН ОЛЕКСАНДР - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА ТЕТЯНА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету

КАРПОВА ВЛАДА - к.е.н, доцент кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

РИЛЄЄВ СЕРГІЙ - к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Автори, 2023

© Кафедра обліку і оподаткування, 2023

© Полтавський державний аграрний університет, 2023

ЄГОРОВА О. В., к. е. н., доцент,

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

ЧП Л. О., к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

Актуальність. Інноваційна діяльність є безальтернативною перспективою розвитку національної економіки України. Проте, сучасний стан впровадження інновацій в Україні незадовільний. Загальний рівень впровадження інновацій українськими підприємствами навіть у найкращі довоєнні часи був, на жаль, недостатнім. Низька активність щодо впровадження нововведень стала одним із факторів відставання багатьох вітчизняних галузей від провідних країн світу за ключовими технічними, економічними та організаційними показниками. Головною причиною такого незадовільного стану є звісно, брак фінансування. Безперечно, інноваційно-інвестиційний шлях розвитку вимагає від підприємств вкладення значних фінансових ресурсів. Отже, дослідження джерел фінансування інноваційних проєктів є надзвичайно актуальними.

Результати дослідження. Термін «інновація» було запропоновано 1911 року австрійським й американським вченим Йозефом Алоїсом Шумпетером, який визначив, що «інновація – це виготовлення нового, невідомого раніше споживачам корисного блага, створення нової якості того чи іншого блага». [1]

У Законі України «Про інноваційну діяльність» [2] дані визначення термінів «інновації» та «інноваційна діяльність».

Інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери.

Отже, інноваціями є нововведення, але не усі, але лише ті, що мають принципово новий якісний характер, вперше застосовуються в певному суб'єкті господарювання та приносять конкретну економічну або соціальну користь.

Так само як інноваційна діяльність є рушійною силою розвитку бізнесу, так і інвестиційна діяльність драйвером впровадження інновацій. Економічне зростання підприємств у результаті інвестиційно-інноваційної діяльності залежить передусім від розміру і структури інвестицій, їх цілеспрямованості, якістю і швидкістю, пріоритетів інвестування.

На сучасних інноваційних підприємствах відбувається процес кругообігу інвестицій, коли інвестиційна діяльність є основою інноваційної діяльності. Отже, концептуальною передумовою інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку підприємства має стати формування інвестиційних ресурсів. [3]

Інвестиційне забезпечення інноваційної діяльності підприємства – це сукупність економічних відносин, що виникають у зв'язку з пошуком, залученням і використанням інвестиційних ресурсів, необхідних для інвестування різних напрямів інноваційної діяльності підприємств з урахуванням наявних внутрішніх обсягів цих ресурсів та можливості залучення їх із зовнішніх джерел.

Інвестиційно-інноваційна діяльність формує інвестиційні ресурси, які забезпечують потреби підприємства в інвестиціях для реалізації інноваційних програм.

Інноваційне інвестування – це одна з економіко-правових форм інвестування, що здійснюється з метою впровадження досягнень науково-технічного прогресу у виробництво і соціальну сферу з метою досягнення певного соціально-економічного ефекту, в т. ч. випуску і розповсюдження принципово нових видів техніки і технології, досягнення прогресивних міжгалузевих структурних змін, здійснення якісних змін у стані продуктивних сил, поліпшення соціального й екологічного становища, випуску нової конкурентоспроможних товарів, послуг тощо.

Джерела фінансування інноваційних проєктів:

1) власні кошти;

Для суб'єктів інноваційної діяльності, що вже певний час ефективно працюють, це реінвестований прибуток – частина чистого прибутку підприємства, розподілена на його подальший розвиток.

Для новостворених підприємств, у тому числі стартапів, стартовим капіталом на розвиток бізнесу є власні заощадження засновників та гроші, отримані від групи інвесторів 3F (Friends, Family and Fools – друзі, родина і дурники). Як правило на самій початковій стадії ризику інвесторів найвищі, бази активів у проєкту поки що немає ніякої. Розмір інвестицій, які в середньому генерують такі інвестори не перевищують десятки тисяч доларів.

2) запозичені кошти (позики);

Для інноваційної діяльності можуть використовуватися кошти банківських кредитів або позик.

Основними принципами надання кредитів є:

– обов'язковість повернення (неповернення кредиту матиме негативні наслідки для позичальника: від неможливості взяти в кредит у подальшому до втрати майна та кримінальної відповідальності (якщо кредит не повертається через шахрайство));

– строковість – кредитні кошти мають бути повернені відповідно до певного графіку;

– оплатність – позичальник повинен сплачувати кредитодавцю певну плату за можливість користуватися кредитними коштами.

Фінансова установа приймає рішення про надання кредиту на основі аналізу кредитоспроможності потенційного позичальника і багатьом підприємствам у кредиті може бути відмовлено.

3) державні інвестиційні ресурси;

Державними називаються інвестиції, які здійснюються державою в особі уряду та державних підприємств. Вони включають бюджетні кошти державного бюджету України, місцевих бюджетів; і кошти бюджету Автономної Республіки Крим; кошти позабюджетних фондів, державні позики, власні кошти спеціалізованих державних інноваційних фінансово-кредитних установ, пакети акцій, майно державної власності тощо. [4]

4) приватні інвестиції фізичних і юридичних осіб;

Це кошти (інвестиції) будь-яких громадян та підприємств приватної та/або колективної форм власності. Так інвестиції включають інвестиційні фінансові ресурси суб'єктів господарювання, фізичних осіб тощо, а також колективних інвесторів, у тому числі страхових компаній, інвестиційних фондів і компаній, недержавних фондів.

5) інвестиції інвестиційних фондів і компаній;

Джерелом спільних інвестицій є кошти індивідуальних інвесторів, які придбали інвестиційні сертифікати, випущені інвестиційними фондами та компаніями, власні кошти спеціалізованих комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ, громадських організацій тощо. [5]

Висновки. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності, з одного боку, це безперервний, послідовний процес пошуку, залучення та використання фінансових інвестиційних ресурсів, необхідних для здійснення інноваційної діяльності, а з іншого – складна система, що охоплює сукупність джерел інвестиційних ресурсів, відповідних форм та інструментів, які дають змогу обґрунтувати, обрати спосіб забезпечення, оцінити його ефективність, і загалом забезпечують комплексний підхід до вирішення питання фінансування.

Список використаних джерел:

1. Schumpeter J.A. *The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest and the Business Cycle*. Translated from the German by Redvers Opie, New Brunswick (U.S.A) and London (U.K.): Transaction Publishers, 1934. 2008. 456 p.
2. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04 липр. 2002 р., № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
3. Дорогань-Писаренко Л.О., Єгорова О.В., Панченко І.Г. Особливості аналізу ефективності впровадження технологічних інновацій в сільському господарстві. *Наука та інновації*. 2020. Т. 16, № 3. С. 27-38. DOI: [10.15407/scin16.03.027](https://doi.org/10.15407/scin16.03.027).
4. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р., № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
5. Dorohan-Pysarenko, L., Yehorova, O., and Panchenko I. The Features of Analysis of Efficiency of Implementation Technological Innovations in Agriculture. *Sci. innov.* 2020. V. 16, no. 3. P. 25-35. [https:// doi.org/10.15407/scin16.03.025](https://doi.org/10.15407/scin16.03.025).

ГЛАДУН О. Ю., Науковий керівник - ЧАБАНЮК О. М. ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	52
ГОЛУБЕНКО В. І., Науковий керівник – НЕСТЕРЧУК Ю. О. ЕКОЛОГІЗАЦІЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА ЯК ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	55
ГОМЕНКО Д. В., Науковий керівник – КОВАЛЬОВА О.М. ІННОВАЦІЙНІ ЗАХОДИ З РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ГАЛУЗІ ВИРОБНИЦТВА СОЇ.....	58
ГОНЧАРЕНКО В. Є., Науковий керівник – ГРІДІН О. В. ПЕРЕДУМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКУ В УКРАЇНІ.....	60
ГОНЧАРОВ О.О., Науковий керівник – КОВАЛЬОВА О.М. ХАРАКТЕРНІ РИСИ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЧИННИКИ ЙОГО РОЗВИТКУ	62
ГОРЯЩЕНКО Ю. Г. ГОЛОВНІ ЗАГАТИ БІЗНЕСУ В МІНЛИВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ..	65
ГУМЕНЮК М. М., НЕМІШ Д. В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЛІ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	67
ГУЦУЛЯК І.Т., ГУЦУЛЯК М.М. СУТНІСТЬ, ПРИНЦИПИ ТА ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ФАНДРАЙЗИГУ	70
ДЕМ'ЯНЕНКО Н. В., КОВТОНЮК М. Г., АМІРАСЛАНОВ Ф. А. СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ.....	73
ДЕМ'ЯНЕНКО Н. В., МАМАЄВА Н. В., АЛІЄВ Т. С. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЧИННИК ЇХ РОЗВИТКУ.....	75
ДЖАНГІРОВ О.Г., БУДНІКОВ О.А., Науковий керівник – ЗОРЯ О.П. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	77
ЄГОРОВА О. В., ЧП Л. О. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ.....	79
ЄЛИЗАРОВ Д., Науковий керівник - МАЛИШКІН О.І. ВПЛИВ ЕКОПОДАТКУ НА ЗМЕНШЕННЯ ШКІДЛИВИХ ВИКИДІВ ВІД ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГІЇ.....	82
ЗОРЯ О.П., МАУЕР Д.Р., ПАРХОМЕНКО Р.М. ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИСТЕМИ.....	85
ІЖИК Г.В., Науковий керівник - ЧАБАНЮК О.М. ГРОШОВІ КОШТИ ПІДПРИЄМСТВА: СУТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ.....	87

